

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității“, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea“ sunt:

Agricola, (Ecica), Agricola. (Hunedoara), Agricola, (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ardeleana, Arieșana, Arina, Armoma, Astra, Auraria, Aurora, (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală, (Caransebeș), Banca Poporală, (Dej), Banca Poporală, (Arpașul-inf.), Beregsana, Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Boșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de împrumut ca însoțire, (Bicaz), Cassa de păstrare, (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune), (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreană, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Comuna, Concordia, (T.-Uzdin), Cordiana, Coroana, (Bistrița), Coroana, (Timișoara), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dundreana, Economia, (Cohalm), Economul, Făgețana, Fortuna, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănișterul, Hațegana, Hondoleana, Însoțire de credit, (Vestem), Institut de credit, (Mehadia), Institut de credit, (Gavoșdia), Istorul, (Sângeorgiu), Isvorul, (Sebeșul-inf.), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana, (Corniavea), Murășiana, Murășianul, Nădlăcana, Negoiul, Nera, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Panciovana, Patria, Piatra, Plugarul, (Cacova), Plugarul, (Săcădate), Poporul, (Lugoș), Poporul, (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Racoșana, Reuniunea de împrumut și păstrare, (Ilova-mare), Rîureana (Cap. Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana, (Caransebeș), Sebeșana, (Sebeșul-săsesc), Selăgeana, Sentinela, Sercăiana, Silvania, Șoimușana, Someșana, Speranța, (Hosman), Steaua, Târnăveșana, Tibleșana, Timișana, Ulpiana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul, (Sânmartin), Vulturul, (Tășnad), Zărăndeană, Zlăgheana.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Scumpetea de bani.

Este tocmai o lună de zile de când ne-am ocupat la acest loc cu importante enunții ale lui Havenstein, prezidentul „Băncii imperiale germane“ și a lui Pranger, secretarul general al „Băncii Austro-Ungare“, cari ambii au semnalat excesiva încordare a creditului atât în Germania, cât și în monarhia noastră și au avertizat cercurile financiare la moderațiune în ce privește desvoltarea afacerilor lor.

Am zis atunci, că astfel de enunții și avertismente, venite dela locuri atât de sus puse, au de multeori însemnătatea lor adâncă, care nu tuturor le este dat să o pătrundă momentan. Băncile noastre să caute deci a-și întări din bună vreme puterea de rezistență, neputându-se ști, ce va aduce ziua de mâine.

Evenimentele, ce s'au succedat de atunci încoace în lumea financiară dela noi au întărit zisele noastre.

Banca Austro-Ungară fără a proceda direct la o restrângere formală a creditelor, totuși a luat în timpul din urmă anumite măsuri, prin cari țintește a face sfârșit afacerilor speculative nesănătoase, și a cărora rost este asanarea relațiilor de credit. Măsurile acestea consistă în *censurarea mai riguroasă a materialului de cambii, ce i-se prezintă spre escontare*. În deosebi censurează foarte riguros Banca, cambiile, cari nu au la bază o afacere legitimă de credit, așa numitele

cambii financiare, cambiile pentru procurare de bani, pe cari le-a vizat secretarul general în cunoscutul său discurs ca plasări nelicuide și primejdioase, fiindcă nu se plătesc, ci continuu se prolongesc la scadență — la infinit. Cambiile de categoria aceasta conducerea Băncii este hotărâtă a le scoate din circulație și a refuzat în ultimele zile fără excepțiune escontarea lor.

Măsura aceasta deși momentan cauzează perturbații simțitoare în mersul normal al afacerilor, este considerată în cercurile financiare serioase ca o măsură de apărare din cele mai eficace, formând totodată un memento și pentru *urcările forțate de capital ale societăților pe acții*, cari asemenea au dat naștere în ultimii ani la număroase cambii financiare, mijloacele proprii de cele mai multe ori nefiind suficiente pentru efectuarea vârsămintelor. Urcările de capital au luat în anii din urmă în monarhia noastră proporții nemai-pomenite pân'acum. La bursa din Viena d. ex. circulația acțiilor a crescut în anul 1910 dela 342,000 buc. la 1.056,000 buc.; mari urcări de capital s'au făcut apoi în 1911 și în primul cuartal al anului curent în celelalte centre financiare și comerciale ale monarhiei: Praga, Brünn, Graz, Triest. În Ungaria urcările de capital și fondările nouă au reclamat în anul 1911 suma de K 670 milioane, din cari cade asupra provinciei suma de K 215 milioane. Din 1 Ianuarie a. c. încoace aceste urcări au reclamat alte K 300 milioane. Este deci foarte legitimă întrebarea de unde s'au luat aceste sume horende? Nu

începe nici o îndoială, că mare parte s'au procurat pe calea creditului. Aceasta o știu prea bine cercurile financiare, mari și mici, chiar și ale noastre, din experiență, căci de cele mai multeori urcările de capital, fără a atrage, a aduce în circulație capitaluri nouă, care ar fi să fie scopul principal — n'au produs efectiv pentru bancă altceva decât înmulțirea unor anumite poziții active în fond puțin licuide sau chiar neactive ca cont-curent, lombard, etc. În modul acesta urcările de capital, în loc de a aduce o ușurare, în loc de a mări libertatea de acțiune a băncilor, au devenit o povară pentru ele și a sedus pe cele mai multe la luarea de angajamente nouă, ce întrec adeseori puterile lor și cari pot deveni între anumite împrejurări izvorul multor neajunsuri și primejdii, atât pentru ele, cât și pentru clientela lor.

A preveni neajunsurile și primejdia, ce invoală încordarea excesivă a creditului și a readuce în alvia sănătoasă viața financiară a monarhiei a fost și este intenția conducerii Băncii Austro-Ungare cu novele sale măsuri. Și că noua direcție urmată în politica băncii noastre de emisiune este bună, nimic nu o dovedește mai eclatant decât aprobarea generală, ce a aflat la întreagă lumea financiară serioasă. Că nu a rămas fără efect asupra pieței interne de bani este foarte natural. Materialul refuzat de banca de emisiune doar a trebuit să caute plasare în altă parte, și aceasta încă este pe lângă situația generală încordată a pieței internaționale de bani și pe lângă criza „Băncii centr. de credit“, una din principalele cauze ale cererilor extraordinar de mari de bani și a scumpetei neobicinuite a numărării, ce se resimte în măsură potențată mai ales în provincie, unde pe alocurea a luat aproape caracterul unei crize. Și starea aceasta de lucruri, după toate prevederile, va fi de durată mai lungă, cum ne-o pune aceasta în vedere și secretarul general Pranger, într'o enunție de tot recentă a sa asupra situației pieței de bani. Băncile vor trebui deci, vrând-nevrând, să se împace cu noua situație, ce li-s'a creat, și ceea ce n'au făcut pân'acum de bună voie, cu toate avertismentele dese, ce li-s'au adresat, să facă de aci înainte sub forța împrejurărilor, să-și impună moderațiune, să-și restrângă afacerile, la cadrele dictate de rațiunea sănătoasă și de mijloacele lor proprii, prea adeseori nesocotite și depășite pân'acum de unele din ele, spre paguba solidității afacerilor lor.

Banca generală de asigurare.

La invitarea frunțașilor din Săliște directorul Băncii noastre de asigurare dl Ioan I. Lăpădatu, a ținut la 17 crt. în Săliște în fața unui public număros, compus din intelectuali și popor, o interesantă conferență asupra institutului de sub conducerea sa. Expunerile conferențiarului fiind instructive și de interes pentru cercuri mai largi, redăm în cele următoare întreaga conferență.

Onorată adunare!

Am venit în mijlocul DV. în numele Băncii generale de asigurare, a celei dintâi bănci de acest fel la noi Români din această țară. Am venit în numele acelei nouă bănci de asigurare, care — cum sigur cei mai mulți dintre DV. știți deja — s'a înființat în anul trecut prin conlucrarea tuturor băncilor noastre românești, precum și a tuturor bărbaților de samă ai vieții noastre publice. Am venit deci în numele unei nouă instituțiuni economice-naționale, care prin natura sa este chemată să îndeplinească o prea frumoasă misiune morală, culturală și materială la poporul nostru.

Ideea acestei bănci, Onorată adunare, nu e nouă. Ea datează de ani de zile și a căpătat expresiune deja la cea dintâi întrunire a directorilor băncilor române, ținută în vara anului 1898. Aci un distins bărbat al neamului nostru — pe atunci și el director la bancă — a făcut propunerea, primită cu încredere și nădejde, ca românii să fondeze o mare bancă de asigurare, care să cultive în mod priceput și human asigurările la poporul nostru și care să rețină pentru noi și trebuințele noastre acele sute de mii, poate chiar milioane de coroane, pe cari le-am plătit și le plătim și astăzi societăților străine.

Această idee însă — din cauza împrejurărilor puțin prielnice — a trebuit să aștepte mai bine de zece ani până să poată fi împlinită. Trista experiență ce a îndurat cu unele societăți de asigurare străine, a îndemnat direcțiunea «Solidarității», aceasta reuniune a băncilor noastre, să ia în mână afacerea băncii de asigurare, să o rezolveze. După lungi și serioase chibzuiuri, «Solidaritatea» a hotărât înființarea băncii de asigurare române, al cărei capital — așa s'a zis pe atunci — întrucât nu l-ar subscrie publicul să-l subscrie institutele noastre financiare, băncile noastre. Se credea anume că publicul nostru mare nu va subscrie decât o parte neînsemnată a capitalului social și că deci cea mai mare parte din acest capital va rămâne asupra

băncilor. Dar n'a fost așa. Banca de asigurare a fost, se vede, o instituțiune cu mult mai de trebuință, decât ca publicul să nu simțā aceasta și să nu-și reclame partea la înființarea ei. Publicul nostru a dat dovadă, că știe să apreteze noua instituțiune românească și în frunte cu arhierii săi și cu tot ce neamul românesc are mai de seamă, a subscris peste jumătate din capitalul social, așa că băncilor noastre nu le-a rămas nici pe departe suma, ce o așteptau. Aceasta a fost, Onorată adunare, cea dintāi dovadă că banca noastră de asigurare e o instituțiune cu rădăcini adânci și cu legături trainice la poporul nostru. Dar o dovadă și mai evidentă cum că întreprinderea pornită e de folos și viitor ne-a dat-o o altă împrejurare, pe care încă țin de lipsă să Vi-o fac cunoscută. Este oferta unui grup de bancheri și bănci străine, care ne mai îmbiā încăodată atâta capital cât adunaserăm noi, numai să poată participa la întreprinderea noastră. Oferta însă ori cât de ademenitoare erā, a fost respinsă și în 14 Mai anul trecut, cu participarea reprezentanților din toate părțile locuite de Romāni, s'a dat viață băncii noastre de asigurare exclusiv cu propriile noastre puteri morale și materiale.

Onorată adunare!

Ne dăm bine seama, că banca de asigurare, pentru a cărei scopuri am venit în mijlocul DV., e productul nu numai a unor trebuințe bine simțite, ci și a încrederii și a însuflețirii generale al celor ce au pus umărul la înființarea ei. Așa fiind înțelegem prea bine, că aceasta încredere și însuflețire trebuie răsplătită. Și după noi răsplata cea mai bună ce o putem da, va fi, cinstea, devotamentul și jertfa de muncă a acelor, cărora soarta le-a hărăzit să lucreze în ogorul acestei nouă instituțiuni românești și să facă tot ce omeneste este cu putință, ca întreprinderea aceasta să progreseze, să devină aceea ce se așteaptă: un așezământ moral-economic de folos pentru neam.

Calea e însă foarte grea; pedecile mai multe de câte s'ar crede. Cu toate acestea avem sentimentul că trebuie să învingem. Labor omnia vincit — sau munca le învinge toate, zice maxima străbună. Aceasta e deviza și nădejdea noastră. Cu aceasta nădejde în suflet ne-am și început munca, al cărei prim gând este să vestim — urbi et orbi — chemarea întreprinderii noastre și mijloacele ei de acțiune.

Chemarea băncii noastre de asigurare e dublă. Ea are să grijească ca afacerile noastre de asigurare să se facă de aci înainte prin aceasta bancă pentru ca creștarul ce-l dăm pentru astfel de afaceri să ne rămână nouă și trebuin-

țelor noastre și al doilea — și aceasta parte este cea mai însemnată misiune a sa — să propage în poporul nostru spiritul de asigurare, cel mai desăvârșit mijloc al zilelor noastre pentru păstrarea și înmulțirea avutului moral și material al unui popor. În aceasta ordine de idei deci, Banca noastră de asigurare are nu numai o chemare financiar-economică, ci și una par excelentiam moral-națională. Căci ce poate fi mai scump în ziua de azi, Onorată adunare, ca tocmai acele bunuri materiale și morale, la conservarea și înmulțirea cărora această bancă e chemată să aibă o parte atât de binecuvântată. Și ca să înțelegem însemnătatea chemării, ce o are Banca noastră în aceasta privință, să ne gândim că progres real și durabil în viața unui popor nu se poate închipui decât numai așa, dacă cei ce compun poporul, să străduiesc nu numai să lase urmașilor lor aceia ce ei au primit dela înaintași — fie acelea bunuri materiale sau morale — ci să producă și să lase și ei bunuri nouă, cu cari să se poată pune o nouă treaptă la înălțarea materială și morală a neamului. Un părinte de familie, care înțelege rostul continuității în progres, va trebui să se îngrijească nu numai să agonisească și să lase bunuri materiale mai multe decât a avut dela înaintașul său, dar ca și urmașii săi să fie în toate privințele mai mult decât dānsul. El va trebui să nizuiască ca copiii săi să le lase o avere mai multă și mai bună decât a avut dela părinți și ca acești copii să poată avea o creștere mai aleasă, să poată folosi mai ușor și mai practic rezultatele științelor, cu un cuvânt atât din punct de vedere material cât și moral să fie mai bine pregătiți pentru lupta de existență. Soțul cumințe, care voiește ca și după moartea sa, soția lui să poată avea o existență sigură și deamnă, să poată desăvârși progresul familiei sale — care în parte e și progresul neamului — va trebui să se gândească din vreme să adune mijloacele necesare spre acest scop. Și așa mai departe va trebui să facă ori și cine, chiar și aceia, cari n'au îndatoriri familiare, ci de altă natură, pentru ca nimenea dintre cei lăsați de D-zeu cu facultăți de muncă și de judecată, nu poate fi scutit dela «contribuția» către progresul neamului, progres care constă din conservarea, dezvoltarea și înmulțirea bunurilor materiale și morale ale singuraticilor indivizi.

Și acum, dacă am înțeles just, noima progresului real și adevărat la un popor, așa cred că Banca noastră de asigurare este unul dintre cele mai alese mijloace prin care să putem realiza și noi, Romāni, un astfel de progres. Pentru că în conservarea și dezvoltarea bunu-

rilor, de care e condiționat progresul ori cărui popor, aceasta bancă are un rol dintre cele mai frumoase. Căci — să-mi credeți — în ziua de azi mijloacele pentru conservarea și dezvoltarea bunurilor materiale și morale cu nimic nu pot fi mai ușor și mai sigur procurate, ca prin asigurări. Astfel omul cuminte, care voește ca produsele de ordin material ale ostenelelor sale, să nu fie pierdute în caz de foc sau nenorociri, cu nimic nu le va putea apăra mai bine, ca prin asigurarea averii sale. Părintele prevăzător, care voește ca și după moartea sa, familia să aibă un izvor de venit, care să suplinească — fie și numai în parte — aceia ce el a câștigat cât el a fost în viață, cu nimic, nu-și va putea ajunge mai bine scopul, decât asigurând un capital oare care. Tatăl cuminte, care voește să adune copiilor săi zestre, capital de studii ori de etablare, iarăș tot numai prin asigurări va putea face aceasta. Bărbatul, care voiește ca și pentru vremurile bătrâneții să aibă o existență sigură și liniștită, deosemena numai prin asigurare va putea să-și adune mai lesne capitalul necesar. Dar, Onorată adunare, cine ar putea înșiră aci toate cazurile din viața omenească, în care asigurarea este cel mai bun, dacă nu chiar singurul mijloc pentru conservarea și înmulțirea capitalurilor de lipsă în scopul existenței sigure, folositoare și de progres. Sunt foarte multe, nenumărate aceste cazuri, pe cari le-am putea învăța cu deosebire dela popoarele străine, dela Englezi, Francezi și Germani. La aceste popoare nu este om, care să nu știe ce este asigurarea. Dela naștere și până la moarte, englezul, francezul și germanul, am putea zice trăiește numai din și pentru asigurări. De aceia și progresul lor în toate privințele e mai vădit și mai spornic.

Ca o consecvență a celor zise până aci, credem, că e ușor de înțeles, care e rostul Băncii noastre de asigurare în acțiunea de progres a neamului nostru. Ea are să propage rațional, sistematic și fără preget asigurările între Români, ca aproape singurul și cel mai desăvârșit mijloc de progres material și moral. E o chemare aceasta — ne dăm bine seama — pe cât de frumoasă, pe atât de grea, pentru că pe deoparte poporul ne e puțin pregătit pentru ca să înțeleagă rostul băncii de asigurare, pe de altă parte pentru că ea va trebui să dea față cu concurența acelor bănci de asigurare, străine, cari, până acum, fără nici un scop de ajutor pentru neamul nostru, din simple interese de câștig și speculațiune se înstăpânise între noi. Aceste bănci străine înțeleg ce însemnează pentru ele pierderea terenului românesc. Ele vor lupta cu toate mijloacele de cari

dispun — ertate și neertate — pentru a-și menține situația, ce au avut. Nu se vor da înapoi dela nimic când va fi vorba să stee față în față cu Banca românească de asigurare. Dovadă, că nici nu și-a început bine activitatea și s'au și sculat cu puhoiul de uneltiri menite a duce în rătăcire pe cei cărora soarta nu le-a dat să înțeleagă și să pătrundă afacerile de asigurare așa, după cum trebuie. Folosesc lipsa de orientare a poporului nostru pentru a nu-l lăsa să se apropie și alipească, cu căldura ce o merită, de Banca de asigurare. Noi însă — ori cât de mari ar fi aceste uneltiri și ori cât de greu va fi să străbatem în popor, — avem nădejde, că vom învinge. Banca noastră de asigurare e destul de bine pregătită și întocmită încât — dacă se va întâlni numai cu cea mai mică bunăvoință din partea publicului — să nu poată eși deasupra năcazului. Și pentru a Vă putea dovedi aceasta, dați-mi voie ca acum — după ce am arătat chemarea ei — să trec la mijloacele sale de acțiune.

(Va urma.)

Adunarea generală a „Albinei“.

Sâmbătă, la 23 crt. primul nostru așezământ financiar și-a ținut a XXXIX-a adunare generală ordinară sub prezidiul domnului *Dr. Eusebiu Roșca*, azistat în calitate de notar de dl *Parteniu Cosma*, iar ca verificatori ai procesului verbal și scrutinători ai alegerilor funcționând dnii *Dr. Ilarion Pușcariu* și *Ioan F. Negruțiu*.

Au participat la adunarea generală 75 acționari, reprezentând 6686 acții, cu 701 voturi.

Adunarea generală după, ce a dat expresiune prin sculare condolenței sale pentru trecerea din viață a fostului prezident al direcțiunii *Iosif St. Șuluțu* a aprobat raportul bilanțului anului de gestiune 1911 și ascultând raportul comitetului de supraveghiere a votat atât direcțiunii, cât și comitetului de supraveghiere absolutoriul pentru gestiunea lor în anul expirat.

Conform raportului și bilanțului prezentat de direcțiune activele „Albinei“ au crescut în anul 1911 cu K 9.041.519 la K 50.695.489, venitul brut cu K 307.615 la K 2.407.630, iar profitul net de K 500.646 este mai mare decât în anul precedent cu rotund K 43.000. La profitul net de K 500.646 au contribuit filialele (5 la număr) și agenturile institutului (4 la număr) cu suma de K 209.034.

Ramii de operațiune ai institutului arată toți creșteri considerabile; astfel escontul a crescut cu K 2.157.067 la K 16.656.594, aflându-se la finele anului în portofoliu în total 37.026 cambii.

Cambiile cu acoperire ipotecară, 4.583 la număr, s'au sporit cu K 2.631.135 la K 7.615.195.

Imprumuturile ipotecare (5,180 la număr) prezintă starea de K 11.990.177, arătând față de 1910 o creștere de K 896.922. Pretensiunile acestea în sumă de K 11.990.977 au fost asigurate prin realități în valoare de K 45.344.849 și de o extensiune de 132.066 jug. 1290 st. □.

O creștere de K 2.885,463 arată și Creditele de cont-curent, a cărora stare se cifrează cu K 7.552,128.

Creditele personale în fine au crescut cu K 139,204 la K 1.455,042.

Dintre pasive arată creșteri considerabile față de 1910: Depozitele spre fructificare de K 4.807,588 la K 24.815,383 — împărțite în 8696 cuturi resp. libele.

Fondul general de rezervă a crescut cu K 70,000 la K 770,000, iar Scrisuri fonciare s'au aflat în circulațiune K 9.680,500, în creștere față de 1910 cu K 1.236,000.

Revirementul cassei a fost în total de K 198.395.301, în contul-giro dela Banca Austro-Ungară de K 43,249,975 și la primanota de K 94.780,061. Reverimentul general s'a cifrat deci cu suma de K 336.425,338.

Propunerea direcțiunii privitoare la urcarea capitalului social dela K 3 mil. la K 6 milioane prin o nouă emisiune de 15,000 acții à K 200 s'a primit cu unanimitate din partea adunării generale. Ca termen pentru încheierea subscripțiunii s'a fixat ziua de 15 Iunie a. c.

Asemenea s'au primit din partea adunării generale modificarea statutelor propusă de direcțiune. S'au modificat §§. 6, 16 (adaus), 36, 37, 64 și 98, în sensul căror modificări capitalul social s'a fixat cu K 6 milioane, numărul membrilor din direcțiune s'a înmulțit cu 3 la 15, a căror mandat ține în viitor 5 ani (până acum a fost 6 ani) și s'a hotărât crearea fondului de garanție de K 3 milioane al scrisurilor fonciare din capitalul social, din fondul de garanție actual și ev. din fondurile de rezervă actuale.

În legătură cu modificarea statutelor adunarea generală a decis privitor la executarea §-ului 37 ale statutelor noue, ca din cei 3 membrii noi în fiecare adunare generală din anii 1913, 1914 și 1915 câte unul să se supună la alegere nouă pe 5 ani.

Privitor la augmentarea „Fondului Parteniu Cosma” adunarea generală a primit propunerea direcțiunii ca tantiemele neridicate pe durata vacanței la posturile de membrii ai direcțiunii și ai comitetului de supraveghiere să se treacă în viitor la „Fondul P. Cosma”.

Sub punct 6 al ordinii de zi a urmat chestiunea fuziunii institutului „Nera” din Bozovici cu „Albina”. Adunarea generală a decis fuziunea sub condițiile propuse de direcțiune anume:

1. Acțiunile institutului „Nera” se vor răscumpăra de „Albina”, în numărul cu K 125 — bucata, sau în schimb pentru acții de ale „Albinei”, pe cari se angajează direcțiunea a le procura pentru acționarii „Nerei” cu prețul fix de K 420 — de acție, cu dreptul de a se bucura de toate favorurile acționarilor „Albinei” cu începere dela 1 Ianuarie 1912.

Cuponul pe anul 1911 se va detașa pentru proprietarii actuali ai acțiilor atât dela acțiunile „Albinei”, cât și dela ale „Nerei”.

2. Finanțarea afacerii se va executa în modul următor:

Pentru 4 acții „Nera” proprietarul acelor primește 1 acție „Albina” plus K 80 — în numărul, iar pentru 3 acții „Nera” plus K 45 — în numărul, deasemenea primește acționarul „Nerei” 1 acție „Albina”.

Profitul net de K 500,646'81 s'a hotărât a se împărți, conform propunerii direcțiunii cum urmează:

Dividenda și supradividendă K 300,000 —. Tantiemă statutară membrilor direcțiunii, comitetului de supraveghiere și funcționarilor institutului K 73,635'74. Remunerațiune funcționarilor fără drept la tantiemă și

servitorilor K 5,000 —. Pentru scopuri culturale și de binefacere K 26,000 —. Fondului general de rezervă K 60,000 —. Fondului de pensuni al funcționarilor 10,000 —. Fondului special de rezervă, restul de K 26,011'07. *Dividenda anului 1911 s'a fixat deci cu K 20 de acție și se poate ridica imediat după adunarea generală.*

Fondul general de rezervă s'a urcat la K 830,000. Fondul special de rezervă la K 121,588'36. Fondul la pensuni al funcționarilor de K 768,850'90.

Suma destinată pentru scopuri culturale și de binefacere de K 26,000 s'a împărțit pe baza propunerii prezentate de direcțiune astfel:

Contribuire la colecta pentru zidirea unui seminar în eparhia Caransebeșului	K 1,000.—
Contribuire la „Fundatiunea pentru ajutorarea zărilor români din Ungaria”	K 1,000.—
La fondul mesei studenților, întemeiată și susținută de institut	K 8,000.—
Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român: a) la fondul „Muzeului etnografic”	K 1,000.—
b) la fondul „G. Barițiu”	K 1,000.—
Reuniunii femeilor române din Sibiu pentru școlile susținute de dânsa	K 2,000.—
Reuniunii române de muzică din Sibiu	K 200.—
Reuniunii române de agricultură din Sibiu	K 200.—
Reuniunii pompierilor din Sibiu	K 100.—
Reuniunii pentru înfrumșetarea orașului Sibiu	K 100.—
Reuniunii igienice din Sibiu	K 100.—
Aceleiași reuniuni, pe seama dispenzarului pentru tuberculoși	K 100.—
Gremiului comercial din Sibiu	K 100.—
Internatul Reuniunii femeilor române din Brașov	K 400.—
Asociaț. pentru sprijinirea învățăcelilor și sodalilor români din Brașov	K 200.—
Reuniunii de muzică din Brașov	K 200.—
Reuniunii pentru înfrumșetarea orașului Brașov	K 100.—
La fondul studenților morboși din Brașov	K 200.—
La fondul studenților morboși din Blaj	K 200.—
La fondul studenților morboși din Brad	K 200.—
Tinerimei universitare din Budapesta („Petru Maior”)	K 200.—
Tinerimei universitare din Cluj	K 200.—
Internatul gr.-or. din Beiuș	K 200.—
Reuniunii fem. rom. din comitatul Hunedoarei pentru atelierul industriei de casă	K 200.—
Contrib. la colecta pentru zugrăvirea bisericii gr.-or. române din Lugoj	K 200.—
Reuniunii femeilor române din Lugoj, pentru cantina școlară	K 200.—
La dispoziția direcțiunii	K 8,400.—

Cu suma aceasta suma totală votată de „Albina” în cei 40 de ani ai existenței sale pentru scopuri culturale și de binefacere se urcă la impunătoarea cifră, de K 393,122'52.

Prețul marcelor de prezență pentru anul 1912 s'a cifrat cu K 10 — ca și în trecut.

Urmând ca punct penultim al ordinii de zi alegerea a 6 membrii în consiliul de administrațiune, adunarea generală a reales pe dâii *Stefan Stroia* și *Andrei Bârseanu* (acesta din urmă fost până acum ales provizor din partea direcțiunii), iar ca membrii noi au intrat în direcțiune dnii *Dr. Enea Draia*, *Octavian Goga*, *Dr. Ioan Mihu* și *Dr. George Popovici*.

Ca punct ultim al ordinii de zi a fost alegerea a 5 membrii în comitetul de supraveghiere cu mandat pe 3 ani.

Au fost realesi dnii: *Mateiu Voileanu*, *Dr. Vasile Bologa*, *Victor Fincu*, *Ioan Henteș* și *Emil Verzariu*.

Adunarea generală a decurs în cea mai perfectă ordine și armonie.

SOCIETĂȚI COMERCIALE ȘI FINANCIARE.

„*Bihoreana*“ institut de credit și de economii soc. pe acți în Oradea-mare. Joi în 14 Martie l. crt. și-a ținut adunarea generală „*Bihoreana*“ din Oradea-mare, condusă fiind de prezidentul direcțiunii Domnul Nicolau Zigre, avocat și secretar metropolitan. Prezenți au fost 41 acționari reprezentând 235 $\frac{1}{2}$ acții cu 877 voturi.

Adunarea generală a primit întru toate raportul direcțiunii precum și propunerea referitoare la distribuirea profitului net. Un punct important al ordinii de zi a fost:

Fuzionarea cu institutul de credit și economii „*Arina*“ din Carăi-mari, cerută de direcțiunea acestui institut. Propunerea direcțiunii „*Bihorenei*“ prezentată la acest punct a fost primită din partea adunării generale cu multă însuflețire. Astfel „*Bihoreana*“ va lucra în viitor cu 3 filiale în Tinca, Carăi-mari și Sanislău, toate situate în centre bune având un vast teren pentru a sădi în poporul nostru spiritul de întreprindere și de economisire.

În legătură cu fuzionarea „*Arinei*“ s'a pus la ordinea zilei și urcarea capitalului social de la K. 1,200,000 la K 2.000,000, care de asemenea s'a primit cu unanimitate. Prin aceasta urcare „*Bihoreana*“ intră în șirul celor mai de frunte bănci românești.

Dividenda s'a stabilit cu 7% = 14 cor. după fiecare acție. Din venitul curat de K 127,271 19 fil. s'au dotat fondurile de rezervă cu K 22,000 urcându-se astfel la considerabilă sumă de K 312,000, dovadă eclatantă că conducătorii „*Bihorenei*“ au dat atenția cuvenită dotării rezervelor.

Fondul de penziuni al funcționarilor s'a dotat cu K 7000 crescând astfel la K 70,000.

Pentru scopuri culturale și de binefacere s'a votat suma de K 2845, pe lângă care sumă „*Bihoreana*“ susține și „*Masa studenților români*“ din Oradea (circa 12 studenți) pentru cari și în anul acesta a dat K 1800.

Din venitul curat s'a mai votat 1000 coroane pentru fondul edificării casei institutului (starea 6000 cor.) apoi 10% adaus de scumpete tuturor funcționarilor dela centrală și filială.

Membri în direcțiune în locul reposatului canonic Moise Nyeș a fost ales cu unanimitate de voturi Dl. *Romul Marchiș*, vicar gr. cat. și președintele „*Arinei*“ din Carăi-mari, iar în comitetul de reviziune Dnii *Toma Păcală*, protopop gr. or. din Oradea; *Sava Raicu* directorul „*Victoriei*“ din Arad, *Petru Popescu* preot din Oradea, *Dr. Valeriu Hetco*, preot din Oradea și *Ioan Butean*, canonic din Oradea-mare (nou.)

CRONICA.

Nou director executiv la „Victoria“. Înregistrăm și noi cu plăcere știrea, că direcțiunea „*Victoriei*“ din Arad în urma trecerii la pensie a dlui Dr. N. Oncu, binemeritatului fondator și director executiv de până acum al institutului, a ales la importantul post de director executiv al acestui fruntaș institut al nostru pe dl *Sava Raicu*, vice-directorul institutului.

Știrea despre înaintarea și definitivarea dlui Raicu în postul, ce efectiv deja de mult îl ocupă, va face de sigur pretutindenea cea mai excelentă impresie și noi nu putem decât să felicităm sincer atât pe noul director, cât și direcțiunea „*Victoriei*“ pentru aceasta alegere, asupra căreia vom mai reveni.

*

Chestiunea însoțirilor și „Asociațiunea“. La 22 crt. Comitetul central al „*Asociațiunii*“ a ținut o ședință plenară în care dl *Vas. C. Osvadă* și-a prezentat raportul asupra mișcării cooperative din Ungaru, România și Bucovina, a cărei studiere i-a fost incredințată, precum se știe, în anul trecut, în legătură cu darul de K 50,000 al marelui V. Stroescu. Vastul raport de 42 pag. tipar, intitulat „*Mișcarea cooperativă*“ a fost ascultat cu viu interes și desbătut temeinic timp de aproape 2 oare și pentru prezentarea de propuneri concrete către Comitetul central întemeiate pe propunerile făcute de dl *Osvadă* s'a ales o comisiune, din care fac parte dnii: *I. F. Negruțiu*, *Romul Simu* și *Oct. C. Tăslăuanu* din comitetul central și dnii *Iuliu Enescu*, *Ioan I. Lăpădatu*, *Vas. C. Osvadă*, *Adrian Oțoiu*, *Fabiu Toma* și *Victor Tordășianu*.

Necrolog. *Simeon Beșan*, prezidentul direcțiunii institutului „*Monoreana*“ dñi Monor a încetat din viață la 9 crt.

*

Cooperativele de consum în Ungaria. Conform unor date statistice publicate de ministrul de comerț, în anul 1910 au existat în Ungaria 1528 de cooperative de consum, cu 77 mai multe decât în anul precedent.

Dintre aceste 1528 de cooperative au funcționat 382 ca cooperative independente; 956 au stat în legătură cu cooperativa centrală „*Hangya*“; 199 cu „*Centrala cooperativelor creștine*“ și 42 cu „*Asociația cooperativelor sistem Raiffeisen*“.

Numărul membrilor a fost la finele anului 1910 de 307, 392 și au aparținut 26,727 clasei intelectualilor, 197,598 clasei plugarilor; 12,138 au fost muncitori de mine, 11,683 industriași de sine stătători, 22,497 muncitori industriali, 27,529 impiegați comerciali și de comunicațiune și 9,041 de membrii de altă categorie.

Numărul cuotelor semnate a fost de 673,117, au venit deci asupra unui membru 2·2 cuote. Valoarea nominală a tuturor cuotelor semnate s'a cifrat în 1910 cu K 11·1 milioane (în 1909 K 10 mil.), iar capitalul efectiv vărsat cu K 10·1 milioane.

Valoarea mărfurilor vândute în cursul anului 1910 de cooperativele de consum din Ungaria s'a cifrat cu aproape K 99·2 milioane, cu circa K 11·6 mil. mai mult decât în 1909.

*

Calcularea obligatoare în coroane. La 13 crt. a apărut în monitorul oficial art. de lege XXI: 1912 privitor la înmulțirea monetelor. În sensul §. 7 al acestei legi calcularea în coroane este obligatoare în contactul cu publicul, lucru asupra căruia atragem și noi deosebita luare aminte a băncilor noastre. Neobservarea acestei dispoziții a legii din partea comercianților și industriașilor se pedepsește cu o amendă până la K 200.—

Calcularea în coroane este obligatoare nu numai în contactul verbal, ci și în oferte, prețuri curente, conturi, consemnări, socoteli, anunțuri și alte publicații, în vitrine, localuri, expoziții, târguri etc.

Sumar.

Scumpetea de bani. — Banca generală de asigurare — Adunarea gen. a „*Albinei*“ — Societăți comerciale și financiare: *Bihoreana* inst. de credit și economii societate pe acți în Oradea-mare. — *Cronică*: Nou director executiv la „*Victoria*“. *Chestiunea însoțirilor și „Asociațiunea“*, *Necrolog*, *Cooperativele de consum în Ungaria*, *Calcularea obligatoare în coroane*.

„Insoțire pentru valorizarea laptelui“ în Săliște.**CONVOCARE.**

Membrii „Insoțirii pentru valorizarea laptelui“ în Săliște, sunt invitați la

a V-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 30 Martie a. c. st. n., la 11^{1/2} oare a. m., în sala de ședințe a comitetului parohial din Săliște, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale, numirea unui notar și alegerea a 2 verificatori ai procesului verbal.
2. Prezentarea situațiunii financiare sumare (contul bilanț și contul profit și perderi) pe anul 1911.
3. Cenzurarea acestor conturi, hotărîre asupra lor și absolvirea de răspundere a direcțiunii și a comitetului de supraveghiere.

Membrii cari doresc a lua parte la adunare cu vot decisiv sunt pottiți a-și depune libelele de membru la cassa primăriei comunale din Săliște pe lângă revers, până în 29 Martie a. c. st. n., la 12 oare m.

Se aduce la cunoștință publică, că însoțirea a avut cu finea anului 1911 421 membrii, de ieșit nu a ieșit nimeni, și nici părți fundamentale nu s'au abzis.

Părți fundamentale până la finea anului 1911 au fost subscribe 421 în valoare nominală 16,840 coroane.

Săliște, în 12 Martie 1912.

Direcțiunea.

Active.	Contul Bilanț.		Pasive.		
	K	f			
Dep. la cassa de păstr. Săliște	8,276	59	Părți de fondare	6,559	26
Depunere la cassa de păstrare poștală	113	74	Fondul de rezervă	1,486	21
Cassa în numărar	56	77	Diverși creditorii	7,160	79
Diverși debitori	7,028	71	Dotarea statutară a fondului de rezervă	269	55
	15,475	81		15,475	81
Spese.	Profit și perderi.		Venite.		
	K	f			
Prețul laptelui furnizat	15,132	14	Prețul untului vândut	15,469	66
Spese de administrare	2,090	82	Prețul productelor laterale	4,165	03
Salar măiestrului	720	—	Interese dela cont-curent	411	26
Interese după părțile de fondare	166	—			
Contribuție erarială și comitatensă	67	44			
Amortizări	1,600	—			
Dotarea statutară a fondului de rezervă	269	55			
	20,045	95		20,045	95

Săliște, la 31 Decembrie 1911.

DIRECȚIUNEA:

Ioan Chirca m. p., vice-prezident.
Petru I. Comșia m. p.

Constantin Herția m. p., conducător administrativ.
Dumitru St. Herția m. p.

Ioan Pavel m. p.
Ioan St. Banciu m. p.

Subsemnatul consiliu de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în regulă și în consonanță cu registrele Insoțirii.

Săliște, la 12 Martie 1912.

Nicolau Hențiu m. p., prezident.
Iuliu Crișan m. p.

Dumitru Lăpădat m. p.

Petru Giura m. p.
Constantin Criștiu m. p.

„AJUTORUL“, societate pe acții în Șeica-mare.

CONCURS.

„Ajutorul“, institut de credit și economii, societate pe acții în Șeica-mare, publică concurs pentru un **funcționar**, pentru filiala din Mediaș sau centrală.

Dela recurenți se recere să fie absolvenți ai unei școale comerciale și să cunoască limba maghiară și germană, trimițându-și documentele până în *10 Aprilie st. n. a. c.*, indicându-și pretenșiunile de salariu.

Alesul, dacă va corăspunde, după serviciu de un an va fi denumit de funcționar cu drept de pensiuine.

Postul e a se ocupa îndată după alegere. Șeica-mare, 16 Martie 1912.

1-1

Direcțiunea.

„LUNCANA“, institut financiar, societate pe acții, în Marghita.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de **contabil** la „Luncana“, institut financiar, societate pe acții în Marghita (com. Bihor), se escrie concurs cu termenul de *15 Aprilie n. a. c.*, pe lângă următoarele condiții:

1. Reflectanții au să dovedească, că sunt absolvenți ai vreunei școale comerciale și că au praxă de bancă și purtare morală exemplară.

2. Salariu pe întâiul an 1500 cor. și taniemă statutară.

3. După anul de probă, cel ales, dacă va corăspunde, va fi definitivat.

4. Postul trebuie ocupat imediat după alegere.

Marghita, la 15 Martie 1912.

1-1

Direcțiunea.

— Biroul tehnic —

Ioan V. Făt

Budapesta, VI. Nagymező utca 36 sz.

mijlocește cumpărarea de tot felul de mașini și recomandă publicului depozitul său de mașini agricole etc. — Prețuri-curente ilustrate se trimet la cerere, franco și gratis.

O domnișoară

absolventă a unui curs privat de **CONTABILITATE** cu praxă de doi ani și bine introdusă în toate afacerile de bancă, caută aplicare la vre-o bancă sau în biroul unei firme mai mari. — Adresa o dă redacția acestei reviste.

Depozit românesc

de pian și armoniuri în Sibiiu.

Piane și pianine, din cele mai bune fabrici ca *Bösendorfer, Ehrbar, Stingl, Wirth, Petrof* etc. se pot procura la

Timotei Popovici,

profesor de muzică.

Sibiiu, Strada Cismădiei Nr. 7 etajul I.

Următoarele cărți se pot procura dela
 librăria CIURCU, Brașov,
 precum și dela orice librărie.

I. C. PANȚU:

Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă, 8° mare, I—VIII + 213 pagine	Cor. 2—
Știința conturilor sau Contabilitatea în partidă dublă, scrisă și explicată pe baza teoriei actuale materialiste, 8° mare, I—VIII + 324 pag.	„ 4—
Al doilea capitol din contabilitatea dublă. Afaceri de bancă, 8° mare, 70 pagine	„ 1—
Procent, Promil, Interese și teoria conturilor curente. Ediția a doua, prelucrată și completată, 8° mare, I—IX + 160 pagine.	„ 3—
Curs complet de corespondență comercială, cu explicarea termenilor comerciali. Ediția a doua prelucrată și augmentată, 8° mare, I—X + 322 pagine.	„ 3-50
Puncte nouă de vedere la calcularea conturilor curente, 8° mare 28 pagine.	„ 0-60
Contabilitatea la societăți colective, comandite și la societățile pe acțiuni, octav mare 70 pag.	„ 1-20

Banca Austro-Ungară

(un studiu amănunțit despre trecutul, organizația, operațiunile și importanța băncii noastre de emisiune)

de

Ioan I. Lăpădatu.

prof. de științe comere.

Se poate comandă dela administrația »*Revistei Economice*«, cu prețul de 1 coroană.